

Evaluatie verzelfstandiging stichting De Groene Belevenis 2015 - heden

Aanleiding

Op 8 november 2018 heeft de raad de volgende motie Vreemd aangenomen inzake De Groene Belevenis (DGB). De raad heeft het college verzocht een evaluatie aan de raad te sturen ten aanzien van de doelstellingen bij de verzelfstandiging van het NME-centrum in 2014, waarbij de Quick scan als basis kan dienen.

De evaluatie is uitgevoerd vanuit het college door adviseurs van de gemeente. Hierdoor is de doorlooptijd van de evaluatie beperkt gebleven, was geen extra budget nodig voor inhuur en kon gebruik worden gemaakt van de in huis aanwezige kennis.

De evaluatie is uitgevoerd aan de hand van de jaarverslagen en tussentijdse rapportages inzake de subsidieovereenkomsten en de Quick scan die de Stichting heeft laten uitvoeren door een externe adviseur. Bij de evaluatie is teruggekeken naar de verwachtingen die er ten tijde van de verzelfstandiging waren. Hiervoor is gebruik gemaakt van het raadsbesluit uit 2014 inzake verzelfstandiging van het NME-centrum en onderliggende stukken.

Evaluatievragen

In de evaluatie zijn de volgende vragen aan de orde gekomen:

1. Wat was de aanleiding van de verzelfstandiging en welke doelstellingen werden beoogd bij de verzelfstandiging van het NME-centrum in 2014? Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen beleidsmatige inhoudelijke doelstellingen en financieel bedrijfsmatige doelen.
2. Welke resultaten zijn tot op heden behaald door DGB? Ook hierbij wordt het onderscheid gemaakt tussen beleidsmatige inhoudelijke resultaten en financieel bedrijfsmatige.
3. Hoe heeft (tussentijdse) sturing / monitoring plaatsgevonden door DGB en de gemeente?
4. Welke conclusies kunnen worden getrokken t.b.v. de relatie tussen DGB en gemeente voor de periode vanaf 2020?

1. Aanleiding en doelstellingen verzelfstandiging NME de Schoolsteeg in 2014

Aanleiding

De raad heeft in 2010 besloten om NME de Schoolsteeg te verzelfstandigen. De aanleiding tot dat besluit had destijds een sterk bedrijfsmatig karakter. Ten aanzien van de bezuiniging was het volgende opgenomen.

'Vanuit de paradigma's "sturen op hoofdlijnen" en "vertrouwen" kan de uitvoering van milieutaken buiten de gemeentelijke organisatie worden geplaatst waarbij de gemeentelijke inbreng zich meer beperkt tot de regievoering. Daarbij wordt voorgesteld het Centrum voor Natuur en Milieueducatie (CNME) en overige milieu-uitvoeringstaken (klimaatbeleid en milieuedrag) onder te brengen bij een nog op te richten buiten gemeentelijke rechtsentiteit of bestaande uitvoeringsorganisaties. De bruto kosten van de taken zullen als prestatiebudget worden voortgezet. Als gevolg daarvan kan een besparing op gemeentelijke overheadlasten worden gerealiseerd van € 31.700 (2,76 fte x € 23.000 = € 63.480 x 50%).'

In het raadsbesluit van 2014 staat het volgende:

'In de actualiteit voldoet dit besluit volledig aan de uitgangspunten DE SAMENLEVING VOOROP en de gemeente in een meer regisserende rol. De overheveling van taken naar een stichting heeft geen directe meerwaarde in milieuprestaties. Het oogmerk van de Stichting DE GROENE BELEVENIS is er wel op gericht duurzaamheidsinitiatieven en nieuwe markten in onze samenleving te gaan stimuleren resp. aanboren en uit te groeien tot een lokaal expertisecentrum op het gebied van duurzaamheid. Naar verwachting zal dat leiden tot hogere milieuprestaties.'

Bij de verzelfstandiging van het NME-centrum zijn de volgende taken overgeheveld van de gemeente naar de Stichting:

- Natuur- en milieu-educatie (NME): Het verzorgen van lessen, leskisten en buitenlessen aan met name kinderen. Voor de beleving en lessen buiten wordt de Struintuin ingezet. Het betrof 2,61 fte aan gemeentelijke medewerkers die overgegaan zijn naar de Stichting. Daarnaast waren ongeveer 55 vrijwilligers betrokken bij het NME-centrum;
- Milieu-uitvoeringstaken: Het betreft milieugedrag, bewustwordingsacties en het klimaatbeleid gericht op inwoners. Er is 0,6 fte van de gemeente naar de Stichting overgeheveld voor de uitvoering van deze taken.

De loonsom voor deze taken bedroeg in 2015 € 196.043, de werkbudgetten € 24.430 en overige budgetten € 12.476. Hiermee kwamen de totale bruto kosten ten tijde van de verzelfstandiging uit op € 232.949, die in de vorm van een prestatiebudget beschikbaar is gesteld.

Doelstellingen

In het raadsbesluit tot verzelfstandiging zijn geen expliciete doelstellingen verwoord. Wel zijn uit de stukken de volgende doelstellingen te destilleren.

a. Beleidsmatig

Duurzaamheidsdoelen: In het destijds geldende Milieubeleidsplan 2009-2015 was de volgende doelstelling opgenomen:

'De gemeente Leusden wil duurzaam ontwikkelen en een goede en gezonde fysieke kwaliteit van de leefomgeving realiseren. Het streven is om een toename te krijgen van milieuvriendelijk gedrag, draagvlak voor het milieubeleid, kennis van en waardering voor natuur en milieu bij inwoners van Leusden en met name de jeugd.'

In de subsidie-overeenkomsten tussen de Stichting en de gemeente is als doel opgenomen:

'Kinderen en volwassenen van jongs af aan te stimuleren om duurzaam om te gaan met hun eigen natuurlijke leefomgeving, om op die manier mensen zelf een actieve bijdrage te laten leveren aan het onderhouden en behouden van die leefomgeving.'

Bij het raadsbesluit 2014 was de verwachting dat de overheveling van de taken naar een stichting geen directe meerwaarde zouden hebben in milieuprestaties.

Het oogmerk was bij de verzelfstandiging wel gericht op:

- Duurzaamheidsinitiatieven te stimuleren in de samenleving;
- Nieuwe markten in de samenleving te gaan aanboren;
- Uit te groeien tot een lokaal expertisecentrum op het gebied van duurzaamheid.

De verwachting bij het raadsbesluit 2014 was dat dit zou leiden tot hogere milieuprestaties.

Samenleving voorop en rolneming: Ten tijde van de verzelfstandiging werd vanuit de gemeente sterk ingezet op de Samenleving voorop vanuit de gedachte dat uitvoeringstaken meer in de samenleving belegd zouden moeten worden. De gemeente zou daarmee in een meer regisserende rol komen (raadsbesluit 2014). Dit zou het NME-centrum de mogelijkheid bieden om zich verder te ontwikkelen en te richten op nieuwe kansen.

b. Financieel / bedrijfsmatig:

Raadsvoorstel 2014:

- "Een drietal inwoners uit onze gemeente heeft te kennen gegeven deze verzelfstandiging te willen vormgeven en verder te willen uitbouwen tot een duurzaamheidscentrum dat 'op eigen benen kan staan'."
- "Met deze stichting is uitvoerig gesproken en onderhandeld over het creëren van een vertrekpositie die bedrijfsmatig, ook op langere termijn voldoende stevig is en zo snel mogelijk onafhankelijk van de gemeente kan functioneren."

- Er diende een besparing op de gemeentelijke overhead te worden gerealiseerd van jaarlijks € 31.700.
- De meerjarenbegroting toonde een inverdienmodel. De stichting had mede als doel nieuwe doelgroepen te activeren en nieuwe markten (bedrijven en instellingen) aan te boren. Deze groei diende te worden verwezenlijkt door middel van personele uitbreiding. Opstartkosten die later dienden te worden terugverdiend. Mede door de formatie-uitbreiding verwachtte de stichting een toename van de inkomsten van ca. € 100.000 in het vijfde jaar. Voor de opstartkosten heeft de gemeente een lening van € 92.000 beschikbaar gesteld.
- Hiernaast deden zich organisatiekosten voor (ICT, administratie, opbouw bedrijfsreserve, etc.). Voor de organisatiekosten is een éénmalige bijdrage van € 96.800 toegekend.
- Indien de ontwikkeling van de stichting volgens de prognose zou voltrekken, zou de subsidie vanaf 2019 worden afgebouwd. De geprognostiseerde afbouw van de subsidie in 2019 bedroeg € 20.700.

2. Resultaten 2015 – heden

a. Beleidsmatig:

Duurzaamheidsdoelen: De subsidieovereenkomsten zijn opgebouwd uit een beschrijving van de doelen, de activiteiten en het beoogde bereik. De prestaties van de Stichting worden in het kader van de subsidierelatie beoordeeld op basis van inhoudelijke activiteiten (zie hieronder) en op aantallen (zie tabel bijlage 1). Het aantal contactmomenten met kinderen en volwassenen is de afgelopen jaren toegenomen.

- Basisonderwijs: De binnen- en buitenlessen die de Stichting heeft aangeboden aan het basisonderwijs waren gericht op een divers aantal thema's: 1. gezondheid, voeding en bewegen, 2. Planten, dieren en omgeving, 3. Techniek, 4. Energie, klimaat, duurzaamheid, 5. Afval, 6. Water. Deze thema's worden aangeboden aan alle groepen van het basisonderwijs. De Stichting ontwikkelde nieuwe lessen op vraag en in aansluiting op de actualiteit, bijvoorbeeld naar de Kringloopwinkel, over Plasticsoep of de Lekker Groen Les.
- Projecten kinderen: De Stichting ondersteunde op verzoek bij duurzaamheidsprojecten voor kinderen. Denk daarbij aan de Afvalvrije school, het zwerfafvalproject, de jeugdgemeenteraad en Jong Leren Eten.
- Struintuin / leslokaal: De Struintuin wordt educatief gebruikt bij buitenlessen voor basisonderwijs. De tuin wordt ingezet bij diverse activiteiten voor volwassenen en particulieren. Daarnaast is het leslokaal gebruikt bij workshops en kunnen andere organisaties het leslokaal huren.
- Vrijwilligers: Er zijn doorlopend rond de 55 vrijwilligers betrokken geweest bij het NME-centrum. Zij verzorgden leskisten, lessen op locatie, ondersteunden leerkrachten en medewerkers van de Stichting. Er worden in totaal 6000 uren door de vrijwilligers gemaakt en hebben deze een grote maatschappelijke meerwaarde voor Leusden. De Stichting biedt ook een plek voor mensen die willen re-integreren in het arbeidsproces.
- Kinderopvang: De Stichting heeft zich ingezet op de ontwikkeling van (basis) producten voor de doelgroep (kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen). De Stichting heeft in opdracht van RVO adviezen gegeven inzake

het project Jong Leren Eten en productontwikkeling voor de doelgroep. Alle lokale organisaties zijn de afgelopen periode bereikt. In 2017 is een groot project aangeboden aan de kinderopvang in Amersfoort (zie aantallen tabel bijlage 1).

- Duurzaamheidscommunicatie: De Stichting heeft haar communicatiemiddelen ingezet om inwoners en doelgroepen te bereiken. Denk daarbij aan de maandelijkse groene pagina in de Leusder Krant (12.206 huishoudens), de Facebookpagina (942 volgers), Nieuwsbrieven richting doelgroepen (2250 ontvangers), kidsproof nieuwsbrieven (190.000 ontvangers) en de website van de Stichting (10.000 unieke bezoekers) (Jaarverslag 2017).
- Projecten/activiteiten: De Stichting organiseerde de afgelopen jaren diverse projecten gericht op volwassenen. Denk daarbij aan dementerende ouderen in het groen, Opperuimd Leusden, Nieuwjaarsvegen, Natuur over de drempel, Fietser shopt slimmer, Nacht van de Nacht, vogeltelling, inventarisatie nachtvinders, Nacht van de vleermuis. Daarnaast organiseert of faciliteert de Stichting cursussen, workshops, lezingen en excursies gericht op duurzaamheid of natuurbeleving.
- Energieakkoord Leusden: De Stichting was één van de partners bij het Energieakkoord 1.0 en was actief betrokken bij het opstellen van Energieakkoord 2.0. Kansen voor de Stichting liggen met name bij communicatie naar onze inwoners over de energietransitie en het organiseren van participatie.
- Duurzaamheidsagenda: De Stichting was één van de stakeholders bij de tot stand koming en in de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda 2016-2030. De Stichting was actief betrokken bij de volgende projecten uit de agenda: Afvalvrije school, een inventarisatie bij voedselproducenten, operatie Steenbreek en initiatiefondersteuning. Op verzoek van de gemeente organiseerde de Stichting jaarlijks een ontmoeting die diverse vormen heeft gehad: Duurzame Initiatievenboek en –bijeenkomst (2015), Festifair (2016), Duurzame Route (2017) en Duurzaam Doen Oktober (2018). Bij deze ontmoetingen heeft de Stichting verschillende initiatiefnemers bijeen gebracht en deze ontmoetingen leverden veel respons en nieuwe samenwerkingen op.
- Duurzaamheidsinitiatieven: De Stichting voert de Regeling duurzame initiatieven uit voor de gemeente, er is € 8.000 beschikbaar. Initiatiefnemers kunnen hierop een beroep doen b.v. om een bijeenkomst of duurzame activiteiten te organiseren. Denk aan de Vlindertuin, de Fair Trade werkgroep, workshops Makkelijk Groen, Dag van de Duurzaamheid. In 2017 was het aantal uit de regeling ondersteunde initiatieven gestegen naar 13. Niet ieder initiatief leidt tot een aanvraag uit de regeling, maar wordt wel door de Stichting ondersteund met kennis of verbinden in het netwerk.
- Duurzaamheidsnetwerk: De Stichting bekijkt bij de uitvoering van haar activiteiten met welke instellingen en organisaties zij kan samenwerken. Er wordt met een groot aantal partijen uit de samenleving samengewerkt in het kader van projecten, activiteiten, lessen en lesmaterialen. In een bijlage in de subsidieovereenkomst is een overzicht opgenomen van het netwerk (rond de 80 / 90 partijen). Hiermee heeft de Stichting laten zien dat zij een belangrijke spil is in het Leusdense duurzaamheidsnetwerk.

Conclusie: Uit het bovenstaande blijkt dat de Stichting op een goede manier invulling geeft aan de subsidie-overeenkomsten, zowel op inhoud als op aantallen. Kinderen en volwassenen zijn door het uitvoeren van bovengenoemde activiteiten gestimuleerd om duurzaam om te gaan met hun eigen natuurlijke leefomgeving, om op die manier zelf een actieve bijdrage te leveren aan het onderhouden en behouden van die leefomgeving.

Samenleving voorop en rolneming:

De Stichting heeft zich na het besluit tot verzelfstandiging ontwikkeld van een onderdeel van de gemeentelijke organisatie naar een zelfstandige organisatie. Hierdoor heeft de Stichting activiteiten kunnen ontplooiën en inkomsten kunnen verwerven die niet mogelijk waren geweest als zij onderdeel gebleven was van de gemeentelijke organisatie. Denk daarbij aan: het aannemen van opdrachten en inkomsten vanuit particulieren en fundraising. De Stichting heeft als zelfstandige organisatie een positie verworven in het Leusdense duurzaamheidsnetwerk, werkt met veel organisaties samen en is een verbinder en ondersteuner voor duurzame initiatieven en projecten.

De gemeente heeft vanaf 2015 een meer regisserende rol gekregen. Sturing en bewaking van voortgang en resultaten vindt plaats via het subsidie- en monitoringsproces en via de overleggen tussen de Stichting en de gemeente (zie onder bij 3).

Hiermee past de verzelfstandiging van het NME-centrum bij de ontwikkeling in het kader van de Samenleving Voorop. Van 'de gemeente regelt het' naar 'partijen en gemeente staan samen aan de lat'. De uitvoering van de taken en het aanjagen en verbinden van initiatieven ligt bij een partij uit de samenleving, de gemeente faciliteert dit met middelen.

b. Financieel / bedrijfsmatig

Bij de verzelfstandiging is een meerjarenbegroting en bedrijfsplan opgesteld. Uitgangspunt was dat DGB een substantieel deel van haar inkomsten zelf diende te vergaren.

	2015	2016	2017	2018	2019
	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Kosten	€ 409.600	€ 363.900	€ 365.100	€ 374.600	€ 375.400
Inkomsten	€ 61.200	€ 75.100	€ 114.800	€ 141.700	€ 163.200
Subsidie gemeente	€ 232.900	€ 232.900	€ 232.900	€ 232.900	€ 212.200
Saldo	€ -115.500	€ -55.900	€ -17.400	€ 0	€ 0
Éénmalige bijdrage	€ 54.200	€ 25.200	€ 17.400		
Resultaat	€ -61.300	€ -30.700	€ 0	€ 0	€ 0

Tabel: meerjarenbegroting uit het Raadsvoorstel en bedrijfsplan, bedragen excl. indexering

Hieronder wordt in de tabel de realisatie weergegeven.

	2015	2016	2017	2018	2019
	realisatie	realisatie	realisatie	prognose	prognose
Kosten	€ 315.292	€ 394.276	€ 385.128	€ 314.761	€ 333.284
Inkomsten	€ 64.140	€ 71.931	€ 98.692	€ 51.250	€ 86.000
Subsidie gemeente	€ 232.949	€ 243.041	€ 244.814	€ 261.151	€ 248.285
Saldo	€ -18.203	€ -79.304	€ -41.622	€ -2.360	€ 1.000
Éénmalige bijdrage	€ 54.200	€ 25.200	€ 17.400		
Resultaat	€ 35.997	€ -54.104	€ -24.222	€ -2.360	€ 1.000

Tabel: realisatie en prognose¹

¹ In deze tabel zijn de projectinkomsten gesaldeerd opgenomen (de uitgaven aan derden zijn reeds van de inkomsten afgetrokken).

De prognose voor 2018 lijkt op basis van de 3^e kwartaalrapportage 2018 positiever uit te vallen, dan gemeld in de Quick Scan. Verwacht positief resultaat € 12.000.

Bij de oprichting van DGB en in het raadsvoorstel is uitgegaan van een inverdienmodel, waarbij de eigen inkomsten gerelateerd aan de totale omzet in het vijfde jaar diende te stijgen naar 43%. In onderstaande tabel is de begrote en werkelijk gerealiseerde inverdiencapaciteit weergegeven.

	2015	2016	2017	2018	2019
begroot	21%	24%	33%	38%	43%
realisatie/prognose	18%	21%	27%	16%	26%
realisatie nominaal	€ 64.140	€ 71.931	€ 98.692	€ 51.250	€ 86.000

Tabel: percentage eigen inkomsten t.o.v. de totale omzet

Opmerkingen:

- De realisatie / het resultaat laat een oplopend verschil zien ten opzichte van de meerjarenbegroting bij het raadsvoorstel. Met name op het verkrijgen van inkomsten (bij bedrijven en instellingen), het verschil loopt op naar circa € 70.000 in 2018.
- Een groot deel (gemiddeld 45%) van de inkomsten in de jaren 2015 t/m 2018 zijn verkregen uit het Project Opgeruimd Leusden (zwerfafval). Dit project loopt door tot en met 2022.
- De kosten laten geen bijzonderheden zien. Uitzondering hierop zijn de communicatiekosten. Deze kosten zijn in 2016 en 2017 hoog geweest als gevolg van de ambitie ten aanzien van het activeren van nieuwe markten (bedrijven).
- In 2018 zijn de kosten verminderd door het vertrek van twee medewerkers, waaronder de directeur.

Conclusies:

- Er is sprake van sterk achterblijvende inkomsten, voornamelijk bij bedrijven. De verwachtingen ten aanzien van bedrijven en instellingen zijn niet waargemaakt. In de Quick Scan is geconcludeerd dat er op de verkeerde groeistrategie is geïnvesteerd. DGB is van 'bestaand product voor bestaande markt' ineens gesprongen naar een 'nieuw product voor een nieuwe markt'. Dit komt mede omdat er geen gedegen marktonderzoek (haalbaarheidsanalyse) aan ten grondslag lag.
- De besparing op gemeentelijke overhead van jaarlijks € 31.700 is gerealiseerd.
- Door de achterblijvende inkomsten en hogere (communicatie)kosten heeft DGB de inverdienopdracht niet kunnen realiseren. NME centra zijn afhankelijk van structurele financiering door gemeenten. Ondanks de grote vraag naar natuurbeleving, duurzaamheidseducatie en NME kent deze sector namelijk geen koopkrachtige markt. Veel centra hebben nauwelijks een inverdienopdracht. DGB heeft de afgelopen 3 jaren ongeveer gemiddeld 23% aan eigen inkomsten t.o.v. de omzet weten te genereren (gemiddeld € 78.000) (Quick Scan).
- Door de negatieve resultaten van de afgelopen jaren is een negatief eigen vermogen van € 42.329 ontstaan. Door de negatieve resultaten is een verbetering van deze vermogenspositie niet mogelijk gebleken.
- Het negatief eigen vermogen, de hoogte van de liquide middelen en het ontbreken van een perspectief op verbetering van deze positie hebben ertoe geleid dat de raad bij de Najaarsnota 2018 is voorgesteld de lening voor de helft kwijt te schelden.
- In het Raadsvoorstel bij de verzelfstandiging is opgenomen dat de subsidie (indien de ontwikkeling van DGB zich zou voltrekken volgens de prognose), kan worden afgebouwd met € 20.700. De subsidie 2019 wordt, ondanks tegenvallende resultaten, conform de meerjarenbegroting met € 20.700 verlaagd naar € 248.285 (€ 261.150 (subsidiebedrag DGB 2018) + 3% index = € 268.985 - € 20.700 = € 248.285).

3. Sturing en monitoring

Subsidieproces: Het subsidieproces wordt gereguleerd door de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene subsidieverordening Leusden 2017. Het proces bestaat uit het indienen van een subsidieaanvraag via een vastgesteld formulier door de Stichting, de beoordeling van de aanvraag, het opstellen van een subsidiebeschikking inclusief prestatieovereenkomst door de gemeente. Deze stappen zijn vanaf 2015 tot heden doorlopen door de Stichting en de gemeente.

Monitoring: In het kader van de subsidiebeschikking en –overeenkomst heeft de Stichting iedere kwartaal een kwartaalrapportage aangeleverd bij de gemeente. Deze rapportage bevat de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst. Deze kwartaalrapportages worden besproken tussen Stichting en gemeente. Daarnaast heeft de Stichting vanaf 2016 na afloop van het derde kwartaal een financiële tussenrapportage en inhoudelijk verslag ingediend. Deze informatie wordt gebruikt om de financiële resultaten en voortgang te bewaken en dient als input voor het volgende subsidiejaar.

Bestuurlijke afstemming / sturing: Gemiddeld zijn de afgelopen jaren 3 bestuurlijke overleggen per jaar geweest tussen het bestuur van de Stichting en de portefeuillehouder. Tijdens deze overleggen is ingezoomd op de inhoudelijke en financiële resultaten, mogelijke kansen en ontwikkelingen voor de Stichting. De tegenvallende inkomsten vanuit met name de bedrijven zijn meerdere malen besproken tijdens de bestuurlijk overleggen. Naar aanleiding van tegenvallende financiële resultaten 2017 heeft het bestuur mei 2018 besloten om een Quick Scan te laten uitvoeren door een externe adviseur.

Informatie aan de raad: De raad is op verschillende momenten geïnformeerd over de behaalde resultaten van de Stichting.

- In het voorjaar 2016 heeft de Stichting een presentatie aan de raad gehouden over de resultaten over 2015.
- Het college heeft mei 2017 een memo opgesteld aan de raad naar aanleiding van een motie De Groene Belevens over inkoop / subsidie. Lijn van de memo was om tot 2020 geen wijzigingen in de relatie aan te brengen en vanaf 2020 de mogelijkheid open te houden om naar de hoogte van de bijdrage te kijken in het kader van het onafhankelijker worden.
- In dezelfde Uitwisseling van juni 2017 heeft de Stichting een presentatie gehouden over de resultaten van het jaar 2016.
- Het college heeft de raad mei 2018 via een memo geïnformeerd over de tegenvallende inkomsten en het laten uitvoeren van de Quick Scan door het bestuur. In de memo was aangegeven dat de raad geïnformeerd zou worden over de uitkomsten van de Quick Scan en de afspraken die aan de hand van de scan met het bestuur van DGB zouden worden gemaakt.
- Op basis daarvan heeft het college de raad september 2018 via een memo geïnformeerd over de uitkomsten van de Quick scan en de afspraken met bestuur.

4. Conclusies en relatie vanaf 2020

De Quick Scan start in de samenvatting als volgt:

'Inhoudelijk staat er een hele mooie organisatie met deskundige en gepassioneerde medewerkers en vrijwilligers. Een centrum waar Leusden trots op mag zijn.'

Bij de beleidsmatige evaluatie is geconcludeerd is dat de Stichting op een goede manier invulling geeft aan de subsidie-overeenkomsten, zowel op inhoud als op aantallen, en hiermee bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelen van de gemeente. De Stichting heeft een positie verworven in het Leusdense duurzaamheidsnetwerk, werkt met veel organisaties samen en is verbinder en ondersteuner voor duurzame initiatieven en projecten. Het NME-centrum vertegenwoordigt een maatschappelijke waarde voor Leusden in de vorm van een breed scala aan activiteiten op het gebied van duurzaamheid, de Struintuin, de 55 vrijwilligers.

Vanuit de Quick Scan heeft de Stichting aangegeven de focus te willen leggen op haar kerntaken: natuurbeleving en natuur-, milieu- en duurzaamheidseducatie richting kinderen (onderwijs, de vrijwilligers en de Struintuin). Uitgangspunt voor een stabiele organisatie is dat de gemeente een adequate subsidiëring in stand houdt voor deze kerntaken.

De inverdiencapaciteit wordt vanuit de Quick scan op ongeveer 23% van de omzet geschat. Hiermee blijft de Stichting voor ongeveer 75% afhankelijk van subsidie van de gemeente. Bij het opstellen van deze evaluatie is er geen zicht op dat de Stichting voor een groter percentage onafhankelijker zou kunnen worden van de gemeente.

Conclusie is dat gezien de maatschappelijk waarde voor Leusden, voortzetting van de subsidierelatie vanaf 2020 met DGB van belang is voor het continueren van de uitvoering van basistaken. Daarbij is het een meerwaarde dat de uitvoering van deze taken en het aanjagen en verbinden van initiatieven bij een partij uit de samenleving ligt.

Het college heeft in de subsidie-onderhandelingen aangegeven te willen inzetten op een vast basispakket voor een lager subsidiebedrag (zie memo aan de raad, 25 september 2018). Het vaste basispakket betreft natuur- en duurzaamheidseducatie voor de Leusdense scholen, het in stand houden van de Struintuin en het vrijwilligersnetwerk en het ondersteunen van duurzame initiatieven uit de samenleving (in aanvulling op het genoemde takenpakket in de Quick Scan). DGB zal hiervoor haar communicatiemiddelen inzetten. De hoogte van de subsidie wordt in grote mate bepaald door personeels- en materiaalkosten die voortvloeien uit dit basispakket, coördinatielast en een deel van de algemene kosten. Een aantal taken gericht op volwassenen zullen buiten de vaste subsidierelatie (gaan) vallen (projecten/ activiteiten volwassenen, Duurzaamheidsagenda, Energieakkoord 2.0). Hiervoor zal DGB zich moeten omvormen tot projectorganisatie.

Bijlage 1 Aantallen prestaties

Prestaties	2015		2016		2017		2018 t/m Q3		
	Doel ovk	Behaald	Doel ovk	Behaald	Doel ovk	Behaald	Doel ovk	Behaald	
1. Contactmomenten kinderen	7.860	9.018	8.000	9.914	8.500	18.364	9.000	12.697	
waarvan binnen Leusden		7.292		7.554		9.220		7.694	
Basisscholen binnen Leusden	7.050	6.241		5.952		7.216		5.761	
Basisscholen buiten Leusden		1.343		1.441		2.819		3.128	
Kinderopvang binnen Leusden	440	491		535		680		434	
Kinderopvang buiten Leusden		243		207		5.002		377	
Vrije tijd (verhouding binnen en buiten L.)	80% L.	370	700	60% L.	1.779	50% L.	2.647	50% L.	2.997
2. Contactmomenten volwassenen	510	2.050	600	3.002	1.200	3.617	2.000	2.658	
3. Aantal ondersteunde duurzame initiatieven vanuit de Regeling		4		8		13		11	
Bedrag		€ 3.000		€ 4.268		€ 5.092		€ 4.208	

1 en 2. Contactmomenten zijn het aantal door de Stichting bereikte personen.

3. De Regeling duurzame initiatieven bevat € 8000 en is bedoeld om duurzame initiatieven uit de samenleving te ondersteunen.

De Stichting voert deze Regeling voor de gemeente uit. Gelden die niet zijn besteed, zijn door de Stichting terugbetaald aan de gemeente.

Bij het opstellen van deze evaluatie was het jaar 2018 nog niet afgerond. Daarom zijn de cijfers t/m het derde kwartaal 2018 opgenomen.